

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Vragenlijst Adviesraden sociaal domein 2025

Welke ervaringen, wensen en uitdagingen hebben adviesraden? De Koepel Adviesraden Sociaal Domein en Movisie onderzoeken hoe gemeentelijke adviesraden zich ontwikkelen en wat hun rol is bij het opstellen en verbeteren van beleid en uitvoering.

Met uw input krijgen we waardevolle inzichten in hoe inwoners daadwerkelijk betrokken zijn bij het sociaal domein. We hebben dit onderzoek ook in 2020 en eerder uitgevoerd. Dankzij uw medewerking kunnen we ontwikkelingen in de tijd zichtbaar maken.

Doe mee en vul de vragenlijst in

We vragen u om de vragenlijst namens de advies- of cliëntenraad in uw gemeente te vullen (in de vragenlijst spreken we over adviesraad). Dit kan door één persoon (bijvoorbeeld de voorzitter of secretaris), of samen met andere leden. Indien de vragenlijst door een persoon wordt ingevuld, is het wenselijk dat deze persoon een aantal jaar ervaring heeft in de adviesraad.

Het invullen duurt ongeveer 30 minuten. Tijdens het invullen van de vragenlijst ziet u bovenin beeld een balk. Deze balk geeft aan hoe ver u bent met het invullen van de vragenlijst. Houd er rekening mee dat de antwoorden niet tussentijds worden opgeslagen, dus vul de vragenlijst in één keer in.

Meedoen kan tot en met 27 juni 2025. Heeft u vooraf vragen over deze vragenlijst, neem dan contact op met Barbara Panhuijzen (b.panhuijzen@movisie.nl).

Namens de Koepel Adviesraden Sociaal Domein en Movisie,
Hartelijk dank voor het invullen!

NB: dit is een PDF van een digitale vragenlijst. Vul deze vragenlijst alleen digitaal in!

<https://surveys.enalyzer.com/?pid=fut4n8da>

Kenmerken van de adviesraad

We beginnen de vragenlijst met enkele vragen om een beeld te krijgen van de adviesraad in uw gemeente.

In welke gemeente is de adviesraad actief?

Kies uit de lijst (met alle Nederlandse gemeenten)

Hoeveel personen zitten er nu in de adviesraad?

- ☐ 1 - 5 personen
- ☐ 6 - 10 personen
- ☐ 11 - 15 personen
- ☐ Meer dan 15 personen

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Soms wijkt het aantal personen in de adviesraad af van het aantal personen dat volgens de verordening in de gemeente in de adviesraad mag zitten. Indien dit bij uw adviesraad het geval is, kunt u toelichten wat hiervoor de reden is?

Om wat voor type adviesraad gaat het?

- ☐ Brede adviesraad die actief is op de Wmo, Participatiewet en/of Jeugdwet en evt. andere thema's/domeinen
- ☐ Wmo-raad
- ☐ Cliëntenraad werk en inkomen
- ☐ Jeugdraad, gebaseerd op de Jeugdwet
- ☐ Seniorenadviesraad, geïnstalleerd door de gemeente
- ☐ Anders, namelijk:

Deskundigheid

Op grond waarvan brengen leden hun kennis in, om de adviesrollen van de adviesraad goed te kunnen vervullen? Geef per onderdeel aan op een schaal van geen enkel lid tot alle leden.

	1 geen enkel lid	2	3	4	5 alle leden
Inhoudelijke kennis en ervaring over verschillende onderwerpen in het sociaal domein, opgedaan door opleiding en/of werkervaring.	☐	☐	☐	☐	☐
Kennis gebaseerd op eigen ervaringen; persoonlijk en/of in de naaste omgeving rond thema's in het sociaal domein.	☐	☐	☐	☐	☐
Kennis en ervaring over bestuurlijke en beleidsmatige processen en procedures.	☐	☐	☐	☐	☐

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Kennis en ervaring
met het schrijven van
adviezen en prakti-
sche organisatie.

☐☐☐☐☐

Gaat de inbreng van één of meer leden uit uw adviesraad over eigen ervaringen? Licht dan toe waar die ervaringen mee te maken hebben.

Zou u mensen met onderstaande kenmerken of achtergrond willen toevoegen aan uw adviesraad, zodat u (nog) beter kunt meedenken en adviseren vanuit het perspectief van inwoners?

	Nee, is al ver- tegenwoordigd in de raad	Nee, we verte- genwoordigen dit perspectief op andere wijze	Ja, want is nog niet vertegen- woordigd	Ja, en is ook al vertegenwoor- digd
Persoon/personen met een fysieke be- perking	☐	☐	☐	☐
Persoon/personen met een verstandelijke beperking	☐	☐	☐	☐
Persoon/personen met een psychische kwets- baarheid	☐	☐	☐	☐
Persoon/personen met een migratie- of vluchtelingen achtergrond	☐	☐	☐	☐
Jongeren tot 25 jaar	☐	☐	☐	☐
Anders, namelijk...	☐	☐	☐	☐

Anders, namelijk:

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

In welke mate heeft de inbreng van leden met kennis gebaseerd op eigen ervaringen (persoonlijke en/of in de naaste omgeving rond thema's in het sociaal domein) meerwaarde om de adviesrollen van de adviesraad goed te vervullen? Geef aan op een schaal van 1 nooit tot 5 heel vaak

1 Nooit

2 Soms

3 Regelmatig

4 Vaak

5 Heel vaak

Ruimte voor toelichting:

Rollen van de adviesraad

We onderscheiden de volgende rollen voor adviesraden:

Meedenken aan de voorkant

De adviesraad denkt vroegtijdig mee over de aanpak van een maatschappelijk vraagstuk. Zij is aan de voorkant van het beleidsproces betrokken en denkt samen met de gemeente na over de kern van het maatschappelijke vraagstuk, brengt kennis en ervaring in en oriënteert zich samen met de gemeente op oplossingsrichtingen.

Gevraagd adviseren

De adviesraad adviseert de gemeente aan het einde van een beleidsproces op conceptnota's en verordeningen. Dit gebeurt op verzoek van de gemeente en is gebaseerd op geformaliseerde afspraken.

Agenderen en ongevraagde adviezen geven

De adviesraad speelt in op actuele maatschappelijke vraagstukken en agendeert signalen uit de samenleving. Samen met belanghebbenden en mensen met ervaringskennis analyseert zij knelpunten en doet (ongevraagd) verbetervoorstellen.

Signaleren en volgen

De adviesraad staat in nauw contact met medebewoners, belangenorganisaties, professionals en andere lokale netwerken. Zij signaleert en volgt/monitort hoe beleid uitpakt in het dagelijks leven van mensen en weet daardoor wat er speelt en leeft in de samenleving.

Informele consultatie

De adviesraad of een van de leden van de adviesraad wordt ad hoc en informeel gevraagd mee te denken en ideeën uit te wisselen over een maatschappelijk vraagstuk of communicatie naar inwoners.

Bewaken van cliënt- en inwonersparticipatie

De adviesraad gaat na of de juiste inwoners gehoord worden bij een thema of vraagstuk. Waar nodig geeft zij aan welke groepen missen en welke netwerken, sleutelfiguren en participatievormen benut kunnen worden. De adviesraad bewaakt vervolgens het participatieproces en ziet toe op de terugkoppeling door de gemeente.

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Meer weten over rollen? Kijk dan [hier](#) [hyperlink is [Partners in participatie.pdf](#)].

Kunt u aangeven in hoeverre de adviesraad deze rollen vervult?

	Vervullen wij niet, en hoeft ook niet	Vervullen wij niet, maar zouden we wel willen	Vervullen wij en is naar wens	Vervullen wij, maar willen wij meer en/of anders
Meedenken aan de voorkant	☐	☐	☐	☐
Gevraagd adviseren	☐	☐	☐	☐
Agenderen en ongevraagde adviezen geven	☐	☐	☐	☐
Signaleren en volgen	☐	☐	☐	☐
Informele consultatie	☐	☐	☐	☐
Bewaken van cliënt- en inwonersparticipatie	☐	☐	☐	☐

Als er rollen zijn die de adviesraad anders of meer zou willen vervullen, hoe komt het dat dit nog niet lukt?

Over welke thema's adviseert de adviesraad?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Zorg & welzijn
- ☐ Gezondheidsbeleid
- ☐ Sociale basis
- ☐ Werk en inkomen
- ☐ Armoede en schulden
- ☐ Opvoeden en opgroeien
- ☐ Wonen (voor specifieke doelgroepen)
- ☐ Leefomgeving en leefbaarheid
- ☐ Buurt-, wijk- en gebiedsgericht werken

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

☐ Sport en bewegen

☐ Anders, namelijk:

Anders, namelijk

Kunt u aangeven of de adviesraad werkt met thematische werkgroepen en/of commissies?

☐ Dit doen wij

☐ Dit doen wij niet

Doorvraag:

Indien de adviesraad werkt met werkgroepen en commissies, kunt u toelichten wat dit aan meerwaarde oplevert?

Indien de adviesraad niet werkt met werkgroepen en commissies, kunt u toelichten waarom niet?

Wijze waarop de adviesraad contact en verbinding heeft met de samenleving

In welke mate heeft de adviesraad contact met inwoners(groepen), cliënten(organisaties), belangenorganisaties en maatschappelijke organisaties?

	Nooit	Soms	Regelmatig	Vaak	Heel vaak
Onze leden spreken <i>cliënten en inwoners in een kwetsbare positie</i> over wat er speelt in hun dagelijks leven of over specifieke onderwerpen.	☐	☐	☐	☐	☐
Onze leden spreken <i>cliëntenorganisaties/belangenorganisaties</i> en	☐	☐	☐	☐	☐

--	--	--	--	--	--

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

en cliënten en bespreekt
vooraf met de adviesraad
of en hoe ze dat doet

De gemeente voorziet de
adviesraad van middelen
en advies, zodat deze in-
wonersraadpleging kan
doen

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

De gemeente vraagt bij
adviezen van de advies-
raad naar welke inwoners
en de wijze waarop inwo-
ners geraadpleegd zijn
door de adviesraad

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

De gemeente raadpleegt
de adviesraad en neemt
geen extra initiatieven om
inwoners te raadplegen
op het sociaal domein

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kunt u toelichten hoe de adviesraad zich verhoudt tot (al dan niet aanwezige) participatietrajecten in de gemeente zoals hierboven omschreven?

Akkoorden als het IZA, WOZO en GALA benadrukken het belang van de inbreng door patiënten en burgers. Wat betekent dit voor de adviesraad en op welke wijze is de adviesraad, gemeentelijk of regionaal, betrokken bij de uitwerking ervan?

De Wet versterking participatie op decentraal niveau versterkt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van hun gemeente, provincie en waterschap. Wat betekent dit voor de adviesraad? Op welke wijze is de adviesraad betrokken bij de vormgeving van deze wet op lokaal niveau (bv door over de participatieverordening te adviseren)?

Waardering van het advieswerk

Heeft de adviesraad de afgelopen vier jaar haar functioneren geëvalueerd en zo ja, op welke manier? Meerdere antwoorden mogelijk

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

- ☐ Nee, we hebben de afgelopen vier jaar niet geëvalueerd [exclusief antwoord]
- ☐ Ja, we evalueren intern met de leden van de adviesraad
- ☐ Ja, we evalueren ons functioneren samen met de gemeente
- ☐ Ja, we evalueren ons functioneren samen met onze netwerkpartners (zoals cliëntenorganisaties, maatschappelijke organisaties en/of inwoners)
- ☐ Anders, namelijk...

Anders, namelijk:

Indien de adviesraad de afgelopen vier jaar een evaluatie heeft uitgevoerd, welke onderwerpen zijn geëvalueerd? Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Afstemming en samenwerking met de gemeente
- ☐ Interne communicatie tussen leden onderling
- ☐ Mate waarin de inbreng van de adviesraad wordt benut bij gemeentelijk beleidsontwikkeling- en evaluatie in het sociaal domein (invloed)
- ☐ Mate waarin de adviesraad contact kan onderhouden met groepen inwoners in een kwetsbare positie en maatschappelijke organisaties en daarmee vraagstukken in de samenleving kan signaleren
- ☐ Samenstelling van de adviesraad en inhoudelijke kennis en ervaring van de leden
- ☐ Rol(len) van onze adviesraad (adviseren, bewaken client- en inwonersparticipatie, signaleren en volgen, agenderen en ongevraagde adviezen, meedenken aan de voorkant, ad hoc en informele consultatie)
- ☐ Bestaansdoel en ambitie van de adviesraad, waaronder de visie en missie
- ☐ Anders, namelijk: ...

Anders, namelijk:

In hoeverre bent u tevreden over hoe de adviesraad de volgende elementen invult of vervult?

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

**Koepel
Adviesraden**
Sociaal Domein

	Helemaal niet tevreden	Niet tevre- den	Niet tevre- den, niet on- tevreden	Tevreden	Heel erg te- vreden	Geen mening
De samenstelling van de adviesraad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De deskundigheid van de adviesraad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De kwaliteit van de door de adviesraad op- gestelde adviezen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De manier waarop de adviesraad de verschil- lende rollen vervult	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het contact en de ver- binding van de advies- raad met de samenle- ving	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Welk rapportcijfer zou u de door u beleefde invloed van het adviesraadswerk geven? Geef een rapportcijfer van 1 heel slecht tot 10 uitstekend

1 tot en met 10

Terugkijkend op de afgelopen vier jaar: waar is de adviesraad het meest trots op als het gaat om invloed op beleidsontwikkeling en -evaluatie van de gemeente?

Hoe zou de adviesraad de invloed op beleidsontwikkeling en -evaluatie nog verder kunnen vergroten?

Samenwerking met de gemeente

Wie is binnen de gemeente voor de adviesraad de verbindingsmedewerker? Het gaat hierbij om de persoon die er in de gemeente voor zorgt dat de adviesraad in beeld is en een plek krijgt in de beleidsvorming en -evaluatieprocessen. Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Er is daarvoor geen (contact)persoon [exclusief antwoord]
- ☐ Het hoofd van de afdeling sociaal domein/teamleider
- ☐ Een of meerdere beleidsmedewerker(s) sociaal domein
- ☐ De wethouder sociaal domein

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

☐ Iemand anders, namelijk:

Geef bij onderstaande stellingen aan in welke mate u het eens bent met de stelling.

	Helemaal mee oneens	Mee on- eens	Noch mee eens, noch mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Geen mening
Onze adviesraad is te- vreden over de sa- menwerking met de gemeente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze adviesraad is te- vreden over de com- municatie en afstem- ming met de beleids- medewerkers van de gemeente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze adviesraad is te- vreden over de sa- menwerking met de wethouder sociaal do- mein	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze adviesraad is te- vreden over de manier waarop de gemeente onze inbreng benut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onze adviesraad wordt voldoende on- dersteund om ons werk te kunnen doen, zoals met middelen voor opleidingen, (ambtelijke/secretari- ele) ondersteuning en/of lidmaatschap van de Koepel Advies- raden Sociaal Domein	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ruimte voor toelichting:

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Hoeveel middelen heeft de gemeente beschikbaar gesteld (door toekennen van budget en/of kosten die gedeclareerd zijn)?

- ☐ €0,00 - €1.000,-
- ☐ €1.000,- - €5.000,-
- ☐ €5.000,- - €10.000,-
- ☐ €10.000,- - €25.000,-
- ☐ €25.000,- - €50.000,-
- ☐ meer dan €50.000,-
- ☐ Weet ik niet

Welke faciliteiten en ondersteuning moet u bekostigen met deze middelen of worden kosteloos beschikbaar gesteld? Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Abonnementen en lidmaatschappen,.
- ☐ Scholing, training en deelname congressen etc.
- ☐ Eigen communicatiekanalen voor externe communicatie
- ☐ Kantoor- en vergaderruimte, kantoorartikelen en catering
- ☐ Secretariële ondersteuning
- ☐ Vergoeding voor adviesraadsleden (onkostenvergoeding, vrijwilligersvergoeding of vacatiegeld)
- ☐ Materiële ondersteuning, zoals laptops i-pads, printers
- ☐ Uitvoeren van eigen onderzoek of inhuren van externe deskundigheid
- ☐ De mogelijkheid van het (laten) organiseren van (grootschalige) bijeenkomsten
- ☐ Anders, namelijk:

Anders, namelijk:

Welke (aanvullende) faciliteiten heeft u nodig om uw rol (beter) te kunnen vervullen?

- ☐ Geen aanvullende faciliteiten nodig
- ☐ Wel aanvullende faciliteiten, namelijk:

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

De toekomst

Kunt u aangeven in welke mate de volgende interne aandachtspunten belangrijk zijn voor de adviesraad nu en in de nabije toekomst?

	Helemaal niet belangrijk	Niet belangrijk	Niet belangrijk, niet onbelang- rijk	Belangrijk	Heel erg be- langrijk
De tijdsinvestering voor adviesraadsleden	☐	☐	☐	☐	☐
De werving van nieuwe leden	☐	☐	☐	☐	☐
Het aantal leden van adviesraad met inhou- delijke kennis en erva- ring	☐	☐	☐	☐	☐
Het aantal leden met in- breng door persoonlijke ervaringen en/of erva- ringen van naasten	☐	☐	☐	☐	☐
Het aantal leden met kennis en ervaring op het gebied van bestuur- lijke en beleidsmatige processen en procedu- res	☐	☐	☐	☐	☐
Het aantal leden met praktische kennis over het functioneren van het advieswerk (schrijven van adviezen en prakti- sche organisatie)	☐	☐	☐	☐	☐
De scholing en deskun- digheidsbevordering van de adviesraadsle- den	☐	☐	☐	☐	☐
De mate waarin de ad- viesraad contact kan onderhouden met groe- pen inwoners in een kwetsbare positie en maatschappelijke orga- nisaties	☐	☐	☐	☐	☐

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

De zichtbaarheid van de adviesraad (PR en communicatie etc.) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

De rol(len) van onze adviesraad ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Zijn er nog meer interne aandachtspunten voor de adviesraad nu en in de nabije toekomst?

Kunt u aangeven in welke mate de volgende externe aandachtspunten belangrijk zijn voor de adviesraad nu en in de nabije toekomst?

	Helemaal niet belangrijk	Niet belangrijk	Niet belangrijk, niet onbelangrijk	Belangrijk	Heel belangrijk
De afstemming en samenwerking met de gemeente	☐	☐	☐	☐	☐
De verbinding en samenwerking met lokale initiatieven (platforms, dorps- en wijkraden, burgerinitiatieven, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
De omvang van het sociaal domein waarover wij adviseren	☐	☐	☐	☐	☐
De lokale ruimte van de adviesraad in relatie tot regionale samenwerking	☐	☐	☐	☐	☐
Financiële en personele tekorten binnen het sociaal domein	☐	☐	☐	☐	☐
Signaleren van wat er speelt in de samenleving	☐	☐	☐	☐	☐
Ontwikkelingen rondom inwonersparticipatie in het sociaal domein (waaronder de Wet versterking participatie op decentraal niveau)	☐	☐	☐	☐	☐

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Zijn er nog meer externe aandachtspunten voor de adviesraad nu en in de nabije toekomst?

Op welk gebied heeft de adviesraad behoefte aan (meer) deskundigheid (zoals training of een workshop)? Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Geen behoefte aan (meer) scholing [exclusief antwoord]
- ☐ Intern functioneren van adviesraden (visie, eigen rollen, taak, positie, interne samenwerking en samenstelling)
- ☐ Versterking van het contact en de verbinding met de samenleving (contact met inwoners, inwonersgroepen en cliëntenorganisaties)
- ☐ Verbeteren van interactie en samenwerking tussen adviesraad en gemeente (afstemmen verwachtingen, rollen en werkwijze én contact leggen en onderhouden met wethouder, beleidsambtenaren en gemeenteraadsleden)
- ☐ Uitvoerende werkzaamheden zoals creatieve participatievormen, externe communicatie, beleidsstukken lezen en adviezen schrijven (leren adviseren)
- ☐ Inhoudelijke- en beleidsthema's binnen het sociaal domein (zoals Jeugdwet, Participatiewet, wijkteams, etc.)
- ☐ Rol en taak van de adviesraad in relatie tot de regio bij beleid en uitvoering
- ☐ Evaluatie van het functioneren van de adviesraad
- ☐ Anders, namelijk:

Anders, namelijk:

Met welke van de volgende producten van de Koepel Adviesraden Sociaal Domein bent u bekend en hoe behulpzaam zijn ze voor u?

	Ken ik niet	Ken ik, maar vind ik niet behulpzaam	Ken ik en vind ik behulpzaam
Blogs en artikelen	☐	☐	☐

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Handreikingen, advies- wijzers en infographics	☐	☐	☐
Nieuwsbrieven	☐	☐	☐
Consult (telefonisch of per mail, bij vragen)	☐	☐	☐
Themadossiers	☐	☐	☐
Trainingen, workshops, webinars en inspiratie- bijeenkomsten	☐	☐	☐
Begeleiding bij fusies van raden	☐	☐	☐
Evaluaties (op verzoek van adviesraad en/of gemeente)	☐	☐	☐
Algemene Ledenverga- dering	☐	☐	☐
Hannie van Leeuwenle- zing	☐	☐	☐
Social media (LinkedIn, Facebook)	☐	☐	☐

De Koepel Adviesraden Sociaal Domein ondersteunt adviesraden met informatie, workshops, webinars en trainingen zodat zij hun werk als adviesraad zo goed mogelijk kunnen doen. Heeft u suggesties hoe zij hun aanbod kunnen verbeteren?

Afronding

Wilt u nog iets aanvullen op alle informatie die u met ons deelt of heeft u nog vragen dan kunt u dat hieronder aangeven.

Hartelijk dank voor uw medewerking!

De uitkomsten bespreken wij tijdens een webinar van de Koepel Adviesraden Sociaal Domein. Daarnaast zal in het najaar een publicatie verschijnen met de resultaten van deze vragenlijst.

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Koepel
Adviesraden
Sociaal Domein

Via de knop Overzicht antwoorden kunt u uw eigen antwoorden printen of opslaan (dit kan even duren). Doe dit voordat u de vragenlijst instuurt, daarna is het niet meer mogelijk.

Door rechtsonder op de verzendknop te klikken worden de antwoorden ingestuurd. Het venster sluit dan automatisch.

Bent u geïnteresseerd in de uitkomsten van het onderzoek in 2020? Dan kunt u deze [hier](#) downloaden.